

Степанець І. О.,

УДК 338.48

канд. геогр. наук, доцент

DOI: <https://doi.org/10.64076/ihrc250826.10>

кафедри країнознавства та туризму,
Київський національний університет
імені Тараса Шевченка, м. Київ

Лола М. А.,

бакалавр, випускник

кафедри країнознавства та туризму,
Київський національний університет
імені Тараса Шевченка, м. Київ

ЗАСТОСУВАННЯ ТЕХНОЛОГІЙ БЛОКЧЕЙНУ В ТУРИСТИЧНІЙ ІНДУСТРІЇ

Технології блокчейну, як специфічної децентралізованої бази даних, набирає обертів у напрямку цифровізації економіки та розвитку електронної комерції. Їхнє застосування не оминуло туристичну індустрію, адже дозволяє забезпечити прозорість транзакцій до спрощення процесів бронювання та підвищення безпеки даних. Блокчейн стрімко розвивається, відкриваючи нові можливості для трансформації туризму. У даній публікації проаналізовані туристичні сервіси, які реалізують туристичні продукти та послуги з використанням технологій блокчейну.

Travala - онлайн-агентство подорожей, що використовує блокчейн для в основі своєї діяльності. Компанія декларує свою місію як синергію технологій децентралізації та індустрії гостинності. Сервіс засновано у 2017 році. Платформа має співпрацю з понад 2 мільйонами локацій в 230 країнах світу. Ресурс пропонує бронювання нового покоління завдяки токенізованим стимулам та гарантіям цінової переваги на ринку, зокрема і кешбек AVA, у порівнянні з традиційними системами бронювання. До використання доступні понад 100 провідних світових криптовалют. Сервіс пропонує понад 3 мільйони туристичних продуктів, включаючи проживання, авіаквитки та активності. Travala є конкурентом традиційних платформ для бронювання, таких як Booking чи Airbnb. Конкурентоспроможність сервісу базується на таких перевагах, як зменшення комісії для готелів, що дозволяє знизити ціну для споживачів туристичних послуг. Платформа не додає сервісні збори чи податки на етапі оплати, на відміну від традиційних систем бронювання, які використовують приховані додаткові сервісні збори, що підвищує фінальну ціну послуг у порівнянні з початково заявленою на сайтах. Оплата криптовалютами дозволяє зменшити комісійні за транзакції. Варто зазначити, що такі платіжні системи як Visa, Mastercard встановлюють 2-5% комісії за

обробку, тоді як криптовалютні транзакції є дешевшими. Використання смарт-контрактів Travalala сприяє автоматизації бронювань і платежів, що зменшує видатки на адміністрування, підтримку персоналу та серверів.

LockTrip - успішна блокчейн-платформа для бронювання туристичних послуг, таких як бронювання готелів та апартаментів, авіаквитків посередників та з економією 60%. На відміну від конкурентів, є досить нішовою компанією на ринку. Особливості сервісу полягають у його повній децентралізації. LockTrip має менший асортимент послуг, адже більш сконцентрований на закладах розміщення. Модель ціноутворення на платформі має унікальний стиль зворотного аукціону – готелі змагаються, щоб запропонувати найнижчі тарифи. однак, основну дохідну частину платформи складає не комісія за її використання, а власний токен – LOC. Кожна транзакція із застосуванням даного токєну призводить до зменшення їхнього обігу, що збільшує його цінність. Таким чином LockTrip продають свої токени на біржах. LOC – це відносно невеликий токен з точки зору ринкової капіталізації та обсягу. Він має дефляційний механізм спалювання, пов'язаний з бронюваннями, що є унікальним, але низька ліквідність означає, що ціна може бути волатильною та важко легко вийти з позицій. Також компанія ввела можливість для користувачів оформити підписку LockTrip Prime вартістю \$10 на місяць. Крім переваг платформа має також і ряд недоліків, пов'язаних з прозорістю та технічними збоями оплати.

Крім систем бронювання туристичних платформ нового покоління, які повністю базуються на децентралізованих базах даних, технології блокчейну впроваджують традиційні гравці туристичного бізнесу. Гарним прикладом приватного блокчейну є **TUI Bed-Swap**. Особливість сервісу полягає у обмеженому колі споживачів - працівників туроператора. У контексті цифрової трансформації глобального туристичного сектору показовим є кейс компанії TUI Group – одного з провідних світових туроператорів, що здійснює діяльність у понад 100 країнах та управляє власною інфраструктурою, зокрема готелями, авіаперевізниками, круїзними лайнерами та туристичними агентствами. В умовах високої операційної складності TUI зіткнулася з критичними викликами в управлінні готельним фондом, зумовленими фрагментацією інформаційних систем і відсутністю єдиного механізму синхронізації даних між внутрішніми платформами компанії, зовнішніми турагентствами та онлайн-агрегаторами. Це призводило до затримок в оновленні інформації про доступність номерного фонду, дублювання бронювань та загального зниження ефективності розподілу ресурсів у пікові періоди.

Попри обмежену публічність ініціативи порівняно з блокчейн-проєктами, орієнтованими на кінцевого споживача (наприклад, Travalala або KrisPay), випадок TUI має стратегічне значення як зразок ефективного застосування розподілених технологій у корпоративному середовищі. Він демонструє потенціал блокчейну не лише як фінансового інструменту, а й як інфраструктурної технології нового

покоління, здатної забезпечити підвищення прозорості, надійності та операційної стійкості складних багатосторонніх систем управління.

KrisPay - інноваційна програма лояльності, запущена авіакомпанією Singapore Airlines у 2018 році. Її суть полягає у тому, що милі (які збираються завдяки звичайній програмі лояльності KrisFlyer) можна конвертувати у в цифрову валюту KrisPay. Конвертація відбувається миттєво через додаток, а милі записуються як токени в блокчейні. Транзакції обробляються також через блокчейн, що забезпечує безпеку й прозорість для всіх сторін. Згодом, цю цифрову валюту можна використовувати у компаніях-партнерах Singapore Airlines, саме: кав'ярні, заправки, таксі, тощо. Завдяки такому інноваційному рішення авіакомпанія досягла поставленої цілі: збільшила загальний відсоток використання миль.

Технології блокчейну активно інтегруються в туристичну індустрію, сприяючи її трансформації. Вони відкривають нові можливості для забезпечення прозорості, безпеки та ефективності в управлінні процесами. Блокчейн значно спрощує процеси бронювання, платежів та верифікації документів. Також дані інструменти дозволяють створювати децентралізовані платформи для обміну даними між туристами, готелями, авіакомпаніями та іншими стейкхолдерами галузі, що може значно здешевити вартість туристичних послуг і зробити їх більш доступними для різних категорій населення. Загалом, блокчейн є технологією, яка здатна змінити формат індустрії гостинності на глобальному рівні.

Список використаних джерел

1. Smyrnov I.H., Hryniuk D.Yu., Tiunov V.A., Stepanets I.O. The phenomenon of digitalization and practical experience in preserving the cultural heritage of Ukraine during the enemy invasion. / I.H. Smyrnov, D.Yu. Hryniuk, V.A. Tiunov, I.O. Stepanets // *Moderní aspekty vědy: XXII. Díl mezinárodní kolektivní monografie* / Mezinárodní Ekonomický Institut s.r.o. – Česká republika: Mezinárodní Ekonomický Institut s.r.o., 2022. – С. 527–540. – UDC 001.32: 1/3] (477) (02). – Режим доступу: <http://perspectives.pp.ua/public/site/mono/mono-22.pdf> – Дата звернення: 13.06.2025.
2. Travalat. Онлайн-агентство подорожей. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.travalat.com> – Дата звернення: 11.04.2025.
3. LockTrip. Платформа для бронювання туристичних послуг [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://locktrip.com> – Дата звернення: 11.04.2025.
4. TUI Group relies on blockchain and COCUS. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://cocus.com/en/tui-group-relies-on-blockchain-and-cocus> – Дата звернення: 11.04.2025.
5. Singapore Airlines' blockchain-based loyalty program takes off. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.coindesk.com/uk/markets/2018/07/25/singapore-airlines-blockchain-based-loyalty-program-takes-off> – Дата звернення: 11.04.2025.